

Nr 41.

Av herr **Hansson, Sigfrid**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske m. m.*

I Kungl. Maj:ts prop. nr 2 föreligger förslag till ändring av paragraf 3 i lagen av den 27 juni 1896 om rätt till fiske m. m. Ändringsförslaget avser att för Göteborg och Bohus samt Hallands län ordna fiske- och strandrättsförhållandena så, att de särskilt under senaste åren allt mera framträdande olägenheterna samt rättstvisterna mellan å ena sidan strandägarna och å den andra den stora yrkesgruppen fiskare skulle bringas ur världen.

Det vill emellertid synas, som om förslaget, när det nu efter 17 års utredningar föreligger, ej avhjälpt den oklarhet, som 1896 års lag är behäftad med. Den för fiskets utövning mycket viktiga bestämmelsen om fiskredskapens benämning har av departementschefen förbigåtts. Innebördens av orden »fast och rörlig redskap» har ej, som man hade anledning förvänta, fått sin lösning. Första paragrafen i lagen är orörd och följaktligen skall till »fast redskap» räknas ej blott fiskegård utan jämväl olika slags ryssjor m. m. Den rådande uppfattningen bland fiskarna i Bohuslän är, att om det ej blir en mera bestämd definition på begreppet »rörlig redskap», samma ovisshet kommer att råda i fortsättningen som hitintills. Förslaget säger nu, att med rörlig redskap får man utöva fiske och agntäkt vid annans strand. Det hade därför varit av den allra största betydelse för dem, som önska ett fritt fiske, att få denna mycket viktiga fråga i lagen löst vid årets riksdag. Det torde emellertid möta svårigheter, att på den korta tid, som står utskott och riksdag till buds, tillfredsställande definiera vad som hör till fast och vad som hör till rörlig redskap. Bäst torde väl vara, att, i likhet med vad departementschefen antyder, Kungl. Maj:t tager frågan under förnyad omprövning och till kommande riksdag framlägger förslag i här antydd riktning.

För den icke strandägande fiskarebefolkningen, och den är den största, hyser man ävenledes starka betänkligheter gentemot de undantag, som i lagförslaget beträffande hummerfisket gjorts i Vette, Tanum och Kville härader, samt efter vissa angivna gränser i de inre delarna av Gullmars-, Bro- och Åbyfjordarna. Här skulle således strandägarna fortfarande få bibehålla äganderätten från 2 meters djup 180 meter ut i vattnet, samt dessutom vara ägare till den hummer, som där händelsevis uppehåller sig. Visserligen skulle de personer, således även icke strandägare, som

bo på samma ö, ha rätt till gemensamt fiskevatten runt öns stränder, men i stort sett innebär förslaget, att flertalet av yrkesutövarna bliva hänvisade till fiskeplatserna längre ut i skärgården. Kuststräckan inom nämnda tre härader är i olikhet med Hallands och Skånes mycket sönder-splitttrad, fylld med öar, holmar och skär, varför strandägarna praktiskt taget förfoga över de inre fiskeplatserna. Från den ena ön eller holmen till den andra måste det vara över 360 meter från ett stadigt djup av 2 meter, för att det skall bliva en ränna i mitten, där fisket fritt får utövas.

Förhållandet lär enligt lämnade upplysningar vara så, att när fisket på hösten tager sin början, sätta samtliga hummerfiskare ut sina fångst-redskap på det fria fiskevattnet. När sedan fisket här är slut eller giver ringa utbyte, flytta de fiskare, som äro strandägare, sina redskap in på egna områden och tillskansa sig härigenom fångster och företräden, var-till den andra parten ej har motsvarighet.

Vår fiskarekår är känd för att äga en mycket starkt utpräglad rätts-känsla och vill under inga omständigheter begå några olagligheter. Som ett uttryck härför tillåta vi oss citera, vad en fiskare anförde strax efter det landstingets i Göteborg och Bohus läns yttrande blev känt. Han för-klarade: »Att denna fråga» — den fria fiskerätten — »blir löst såsom minoriteten i landstinget ville ha den är ett livsvillkor för den bohus-ländska fiskarebefolkningen, och den måste lösas så, om den skall bliva löst och frågan komma ur världen. Såsom förhållandena nu äro, veta vi ej med bästa vilja, om man arbetar på lovligt sätt eller är att räkna bland tjuvar och snyltgäster».

Samma synpunkt — att det är ett livsvillkor för den talrika fiskare-befolkningen i Bohus län att få utöva fiskerätt vid stranden — anför ävenledes departementschefen å sid. 41 i propositionen. Det vill emellertid synas, som om man mera tjänade detta livsvillkor genom att taga steget fullt ut och på en gång, utan andra undantag än beträffande ostronfisket. Detta så mycket hellre, som till propositionen knutits ett kompletterande förslag om ersättning till strandägarna för förlorad fiskerätt, vilket förslag vi till alla delar instämma uti. Vi anse således att undantagen för strandägarnas rätt till hummerfisket i Vette, Tanums och Kville härader, samt Åby-, Bro- och Gullmarsfjordarna böra ur lagförslaget utgå och att utskottet vidtager de ändringar i lagtexten, som härigenom er-fordras.

Som ytterligare stöd för vår uppfattning, att allt fiske i Göteborgs och Bohus län bör bliva fritt, vilja vi hänvisa till de yttranden, som avgivits dels av havsfiskeföreningens styrelse, dels av fiskeriintendenten i Västra distriktet, dels av byråchefen i lantbruksstyrelsen fil. dr K. Andersson, dels av minoriteten i Göteborg och Bohus läns landsting, och dels till den reservation, som framfördes i yttrandet från Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap.

Jag hemställer alltså,

1. att riksdagen måtte besluta sådana ändringar i Kungl. Maj:ts proposition, att följande punkter utgå ur den föreslagna lagen:

i Vette, Tanums och Kville härad have strandägaren allena rätt till fiske efter hummer; dock att, där sådant fiske vid stränderna av en ö och därtill hörande holmar av ålder oklandrat bedrivits jämväl av andra å ön boende än strandägarna, därvid skall förbliva; fisket efter hummer tillhör ock strandägaren,

i Åbyfjorden innanför en linje, som tänkes dragen där kortaste avståndet är mellan Skorvhuvud och andra stranden,

i Brofjorden innanför en linje, som tänkes dragen rätt åt öster från södra änden av Rödhällorna, samt

i Gullmarsfjorden innanför en linje, som tänkes dragen från Lindholmens västligaste udde till sydligaste udden av Finsbolandet.

2. att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville skyndsamt utreda innebörden i begreppet »fast och rörlig redskap» samt för nästa års riksdag framlägga förslag i ärendet.

Stockholm den 18 januari 1928.

Sigfrid Hansson.

